

FÖRENINGEN STIFTELSE I SAMVERKAN

Bokföringsnämnden
Box 7849
103 99 Stockholm

Synpunkter på Upprättande av årsredovisning (K3)

Föreningen Stiftelser i Samverkan (SiS) har i en förfrågan från Bokföringsnämnden (BFN) daterad 2010-09-03 getts möjlighet att lämna synpunkter på Upprättande av årsredovisning (K3). SiS har följande synpunkter att lämna.

Allmänt

Flertalet stiftelser ska enligt årsredovisningslagen (ÅRL) upprätta årsredovisning och omfattas därmed av K3. De förenklade regelverken (K2 eller K1) som BFN tagit fram kan inte tillämpas av stiftelser och våra synpunkter nedan utgår därför ifrån att K3 ska tillämpas av alla stiftelser som upprättar årsredovisning oavsett storlek.

Utöver ÅRL:s regler är BFN 95:3 Redovisning i avkastningsstiftelser vägledande för redovisning i stiftelser. De frågeställningar som omfattas av BFN 95:3 berörs inte i K3 och BFN 95:3 torde därför fortsätta att vara vägledande för avkastningsstiftelser och i viss utsträckning även för andra stiftelseformer.

Resultaträkningens utformning – kapitel 5

Stiftelseområdet omfattar stiftelser av olika karaktär med olika ändamål och verksamheter vilket bland annat avspeglas i utformningen av resultaträkningen. Enligt K3 ska resultaträkningen upprättas i enlighet med någon av uppställningsformerna i bilagorna till ÅRL och med beaktande av de anpassningar och avvikelser som är tillåtna enligt ÅRL. SiS tillstyrker att K3 hänvisar till ÅRL:s regler och vill särskilt påpeka vikten av att de anpassningar som idag tillåts i enlighet med ÅRL även fortsättningsvis kan tillämpas av stiftelser.

Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet – kapitel 11

I avkastningsstiftelser m.fl. vars syfte är att långsiktigt förvalta ett kapital placerat i finansiella instrument klassificeras värdepappersportföljen i normalfallet som anläggningstillgång. En kortfristig placering av likvida medel i finansiella instrument kan vara klassificerad som omsättningstillgång.

Värdepappersportfölj

En värdepappersportfölj är, enligt K3, flera finansiella instrument som innehas för riskspridning och som handlas på en aktiv marknad, till exempel aktier och obligationer samt derivat på sådana instrument. Även fondandelar kan ingå i en värdepappersportfölj. Ett företag kan ha flera värdepappersportföljer.

En avvägning mellan avkastning och risk ligger i de flesta fall till grund för stiftelsens placeringar i finansiella instrument. Beroende på vad som föreskrivs i stiftelsens förordnande avseende kapitalets placering samt stiftelsens valda placeringspolicy kan stiftelsen ha en värdepappersportfölj bestående av olika finansiella instrument (t.ex. aktierelaterade, räntebärande och sammansatta) eller flera värdepappersportföljer.

Definitionen av en värdepappersportfölj i K3 överstämmer med nuvarande praxis i stiftelser och SiS tillstyrker den föreslagna definitionen.

Nedskrivning

Enligt 4 kap. 5 § ÅRL ska en anläggningstillgång som på balansdagen har ett lägre värde än det redovisade värdet skrivas ner om det kan antas att värdenedgången är bestående. En finansiell anläggningstillgång får skrivas ned även om värdenedgången inte bedöms vara bestående. Båda principerna tillämpas i dag i praxis av stiftelser. Allt fler stiftelser har under senare år dock valt att tillämpa den senare principen.

Enligt K3 är det enda fallet då en värdenedgång inte kan antas vara bestående om en finansiell anläggningstillgång har ett garanterat inlösenvärde och företaget avser att behålla den till förfall. Detta innebär en begränsning i förhållande till ÅRL:s regler för stiftelser som inte gör så stora förändringar i sin värdepappersportfölj och som valt att väga in om nedgången i värde är bestående.

Vad vi kan se framgår det inte av K3 om en nedskrivning av en värdepappersportfölj ska fördelas på de olika innehaven i portföljen eller om en kollektiv nedskrivning ska göras. I FARs RedR 5 Aktier och andelar förordas en fördelning på instrumenten som ingår i portföljen med hänvisning till att det är tveksamt om en kollektiv justeringspost är förenligt med ÅRL. Om BFN är av annan åsikt än den som omfattas av FAR RedR 5 bör en komplettering ske i K3.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde - kapitel 12

I dagsläget är det huvudsakligen pensionsstiftelser som valt att tillämpa alternativet i ÅRL och värdera finansiella instrument till verkligt värde. I pensionsstiftelser utgör förmögenhetsvärdet grund för såväl beräkning av gottgörelse som för beskattningen och flera pensionsstiftelser har därför ansett att en värdering till verkligt värde underlättar för stiftelsen. Enligt K3 får transaktionskostnaden inte räknas in i värdet på det finansiella instrumentet. Konsekvent bör detta innebära att trasaktionskostnaden även ska särredovisas vid försäljning. Transaktionskostnaden (courtage) är i de flesta ringa och SiS ifrågasätter därför värdet av att för varje transaktion särredovisa transaktionskostnaden med tanke på det merarbete som det medför.

Inkomstskatter – kapitel 29

Uppskjuten skatt

Ett fåtal stiftelser redovisar idag uppskjuten skatt. Samtliga företag som tillämpar K3 ska enligt förslaget redovisa uppskjuten skatt. De stiftelser som berörs är ”skattepliktiga” stiftelser, till exempel oinskränkt skattskyldiga avkastningsstiftelser och pensionsstiftelser.

För pensionsstiftelser ligger förmögenhetsvärdet till grund för beskattningen. Om pensionsstiftelsen väljer att redovisa finansiella instrument till verkligt värde bör temporära skillnader endast uppkomma i undantagsfall. Om pensionsstiftelsen värderar finansiella instrument till anskaffningsvärde uppkommer temporära skillnader.

För oinskränkt skattskyldiga stiftelser kan uppskjuten skatt bli aktuell dels vid bildandet av stiftelsen, dels vid värdenedgång på värdepapper.

Förmögenheten som tillskjuts vid stiftelsens bildande kan bestå av en fastighet eller värdepapper. I en del fall övertar stiftelsen givarens skattemässiga restvärde och i andra fall fastställs det skattemässiga värdet på annat sätt. En temporär skillnad kan med andra ord uppstå redan vid stiftelsens bildande. Om en fastighet tillskjuts vid bildandet och stiftelsens ändamål är att bedriva verksamhet i fastigheten är avsikten inte att avyttra fastigheten. Beroende på vilket skattemässigt värde tillgången åsätts kan en temporär skillnad uppstå. Då fastigheten i detta exempel inte ska avyttras kan det ifrågasättas om redovisning av uppskjuten skatt är lämplig.

Temporära skillnader kan även uppkomma om en stiftelse som varit inskränkt skattskyldig blir oinskränkt skattskyldig. I detta fall uppstår frågan om redovisning av eventuell uttagsbeskattning och vilka villkor som ska vara uppfyllda för att en temporär skillnad ska redovisas.

SiS ställer sig tveksamma till att redovisning av uppskjuten skatt ska gälla för samtliga stiftelser oavsett storlek. En avvägning bör göras mellan värdet av redovisning av uppskjuten skatt och den arbetsinsats samt kostnad redovisningen medför för stiftelsen.

Övrigt

Vi tror att det skulle underlätta för användarna av BFN:s råd om begrepp och principer som förekommer i lagstiftning och normer benämns på samma sätt. Som exempel på detta kan nämnas *anskaffningsvärde*, som används i ÅRL och i den svenska översättningen av IFRS, och där K3 använder *redovisning vid första tillfället*.

Stockholm den 29 november 2010

För styrelsen för Föreningen Stiftelser i Samverkan

Kerstin Fagerberg
Ordförande